

останалите, но бедно; Ромско дете – бедно дете, без дом, просяче), а в други случаи – отношение на неприязън, дори на отвращение, напр. Бедно, малко, тъпо и грозно дете; Грозно, гладно, дрипаво дете; Дете, което е хулиган.

Следователно всички черти, които притежават ромските деца, според българчетата, ги представят като низвергнати, лишени от дом, храна, условия за образование, т.е. като безперспективни деца, деца без бъдеще. Това свидетелства, че на този етап не съществуват необходимите условия за интеграцията им в обществото ни.

2. Знаете ли нещо за ромските традиции, празници, обичаи?

а) да, зная

б) не, не зная нищо за тях

От 56 анкетирани деца 10 отговарят положително, т.е. това са приблизително 17% от всички ученици. Останалите 46 деца, които съставят приблизително 83%, отговарят отрицателно.

Ще се представят знанията на десетте деца. Две от тях не конкретизират какво точно знаят. Останалите осем дават следните отговори: две деца посочват като празник на ромите *"Тодоровден, когато се надбягват с коне"*. Всъщност този празник не е характерен за ромите. Това е български празник и се свързва с пролетното слънцестоене, т.е. настъпил е краят на зимата (повече за този празник вж. при Парзулова и др. 1996). Две деца посочват Петровден, три деца – *"Връбница, когато ромите си откъсват върба за здраве"*. Само едно посочва за ромски празник Банго Васил, което е и правилният отговор. Следователно децата нямат познания както за българските, така и за ромските празници и обичаи. Представянето на българските празници за ромски е изключително тревожен факт, който може да бъде обект на задълбочен анализ от страна на педагози, социолози и на всички, които имат отношение към подрастващото поколение.

3. Бихте ли искали да научите нещо повече за ромите и тяхната култура?

На този въпрос децата трябва не само да отговорят положително или отрицателно, но трябва да мотивират своя отговор, срв. заложените в анкетата отговори: а) да, защото... и б) не, защото...

Анализът на наблюденията върху отговорите дава основание за следния най-общ извод: от 56 анкетирани 2 деца не са подчертали никакъв отговор. Следователно изследването ще се основава на 54 деца, които са отговорили. От тях положителния отговор са подчертали 35 деца, а отрицателния отговор – 19 деца. С други думи,